

jest tomu ovšem, přestanou-li kovové mince vykonávati funkce peněz, nebo, vykonávají-li je jen v omezené míře (při platech do ciziny) a stávají-li se pro obsah drahého kovu hledaným zbožím, které je v podobě neražené stále vzácnějším. O zlatu a stříbru nelze všeobecně říci, že jsou zbožím přepychovým; užívá se obou hojně v lékařství, stříbra jako léčivého běžného prostředku v zevní formě i v roztocích (argentum nitricum), zlata v zubním lékařství ke zhotovování zlatých plomb, prothés a můstků; oba kovy mají veliký význam v průmyslu jako materiál při výrobě předmětů denní potřeby (zlaté a stříbrné pláště kapesních hodinek, stříbrné přístroje a stolní náčiní, v určitých vrstvách obyvatelstva z důvodů hygienických všeobecně rozšířené a užívané), obou se upotřebuje také k účelům vědeckým a k výrobě různých předmětů, nesporně užitečných a potřebných. Ve všech těchto způsobech použití slouží oba kovy buď přímo nebo nepřímo (jako surovina) k ukojení důležitých životních potřeb lidí a jsou nesporně předměty potřeby ve smyslu § 1 lich. zák. Nevadí, že se jich neužívá k uvedeným účelům všeobecně; stačí, že jich takto upotřebuje značná část obyvatelstva a že ukojují vzhledem k zvyklostem a osobním náhledům určitých vrstev jejich životní potřeby. Vlastnost předmětu potřeby nelze jim odepřít proto, že mohou býti v některých případech nahrazeny jiným lacinějším materiálem, poněvadž při nynější nouzi o náhradní látky a hmoty jsou spotřebitelé nuceni sáhnouti i k dražším předmětům, má-li býti dotyčná životní potřeba ukojena. Z těchto úvah plyne, že pro správné posouzení věci jest nutno zjistiti, byly-li v tomto případě předmětem obchodování mince jako měnidlo a platidlo, či šlo-li nabyvatelům o drahý kov, v nich obsažený. V tomto případě nebylo by lze vyloučiti objektivní skutkovou podstatu trestného činu z důvodu v rozsudku uvedeného. Po této stránce se soud věci nezabýval a potřebných zjištění neučinil (také ne po stránce subjektivní), takže nelze rozhodnouti ve věci samé.

Čís. 681.

Trest doživotního těžkého žaláře nutno zostříti tehdy, jde-li o náhradní zostření ve smyslu § 3 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1922, Kr I 1204/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku porotního soudu v Jičíně ze dne 23. května 1921, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem loupeže podle §§ 190, 194 a 195 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu a odsoudil obžalované každého k trestu těžkého doživotního žaláře, zostřeného jedním postem čtvrtletně a samovazbou v temnici s tvrdým ložem každoročně dne 24. srpna.

Důvody:

Opravný prostředek státního zastupitelstva, označený jako odvolání, po případě zmateční stížnost, jest vzhledem k svému obsahu toliko zmateční stížností dle § 344 čís. 12 tr. ř. Zmateční stížnost státního zastupi-

telství jest odůvodněna. Napadeným rozsudkem byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem loupeže dle §§ 190, 194 a 195 tr. zák. a byli oba dle § 195 tr. zák. odsouzeni do doživotního těžkého žaláře. Soud nevyslovil, že se tento trest náhradou za železa ve smyslu § 16 tr. zák., zrušená §em 3 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák., některým ze způsobů, dle zákona přípustných zostřeje. Na odůvodněnou uvádí se v rozsudkových důvodech, že, ježto se jedná o doživotní těžký žalář, zostření ve smyslu § 50 tr. zák. odpadá. Názor porotního soudu, jakoby zostření trestu doživotního těžkého žaláře bylo vzhledem k ustanovení § 50 tr. zák. nepřipustným, je mylný. Jak zmateční stížnost, opírajíc se o důvod zmatečnosti ve smyslu § 344 čís. 12 tr. ř., správně dovozuje, nejedná se tu o zostření trestu dle § 19 tr. zák., které by arci bylo nepřipustno, nýbrž o náhradu za držení odsouzence k těžkému žaláři v železech ve smyslu § 16 tr. zák., předepsanou §em 3 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák., jímž držení odsouzenců k trestu těžkého žaláře v železech bylo odstraněno. Ustanovení § 3 citovaného zákona jest obligatorní a má místo i v takových případech, v nichž uložen byl trest doživotního těžkého žaláře. Teprve tímto náhradním zostřením dosahuje trest onoho stupně, který má na zřeteli § 16 tr. zák. Nezostřil-li tudíž porotní soud trestu, obžalovaným uloženého, vyřkl trest, který nedosahuje stupně § 16 tr. zák. a překročil následkem právního omylu ve prospěch obžalovaných svoji trestní pravomoc. Je tedy jeho výrok o trestu v tom směru zmatečný dle § 344 čís. 12 tr. ř., pročez bylo zmateční stížnosti vyhověti.

Čís. 682.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Zákaz použití mimořádného práva zmírňovacího a přeměňovacího vztahuje se i na přestupky, pokud obsaženy jsou v §§ 2—5 a 7—12 lich. zák.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1922, Kr II 17/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Uher. Hradišti ze dne 22. listopadu 1920, pokud jím byla obžalovaná uznána vinnou přestupkem předražování podle § 7 odstavec první zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a odsouzena podle téhož § s použitím § 260 b) tr. zák., do tuhého vězení na 8 dní, zostřeného jedním tvrdým ložem, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu na svobodě a odsoudil obžalovanou podle § 7 odstavec první zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. k trestu tuhého vězení na 14 dní.

Důvody:

Napadeným rozsudkem uznána byla obžalovaná vinnou přestupkem dle § 7 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. Trest byl jí vyměřen dle téhož zákonného ustanovení tuhým vězením na 8 dní, zostřeným tvrdým ložem, tudíž pod zákonnou sazbou trestní, stanovenou na dobu od 14 dní do 6 měsíců. Při výměře trestu použito bylo § 260 b)